

Ferenc pápa homíliája

Fülöp Cezaréájában Jézus megkérdezi a tanítványaitól: „*Hát ti mit mondotok, ki vagytok?*” (Mk 8,29). Ez a kérdés sarokba szorítja a tanítványokat és fordulatot hoz számukra a Mester követésében. Jól ismerték Jézust, nem voltak már kezdők, hiszen közel álltak hozzá, és tanúi voltak számos csodájának, ámulattal hallgatták tanítását, és mindenhová elkísérték. Mégis, nem úgy gondolkoztak még, mint Ő. Hiányzott még a döntő lépés, amely elvezet Jézus csodálásából Jézus követésére. Az Úr ma is rá-szegezi a tekintetét mindannyiunkra és személyesen felteszi nekünk a kérdést: „*Ki vagytok én valójában a te számodra?*” Ki vagytok a te számodra? Ez egy olyan kérdés, amely mindannyiunktól nem csupán egy pontos választ vár el a katekizmus alapján, hanem személyes, életünkkel adható választ.

Ebből a válaszból születik meg a tanítványi kapcsolat megújítása. Ez három lépésben megy végbe a tanítványoknál, és mi is megtehetjük ezeket: Jézus hirdetése, döntés Jézussal, Jézus követése.

1. *Jézus hirdetése.* A kérdésre: „*Hát ti mit mondotok, ki vagytok?*” Péter válaszolt az egész csoport nevében: „*A Messiás vagy.*” Péter mindent elmond ezzel a néhány szóval, a válasz helyes, ám meglepő módon ezután a felismerés után Jézus „*a lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak róla senkinek*” (30. vers). Miért ez a szigorú tiltás? Egészen pontos oka van: ha kimondjuk, hogy Jézus a Krisztus, a Messiás, pontos a megfogalmazás, de nem teljes. Mindig fenyeget a veszély, hogy az emberek és nem Isten elképzelése szerinti Messiást hirdetünk. Ezért ettől a pillanattól kezdve Jézus elkezd felfedni húsvéti identitását, azt, amelyet az Eucharishtiában fedezhetünk fel. Elmagyarázza, hogy küldetésének csúcspontja valóban a feltámadás dicsősége lesz, ehhez azonban át kell mennie a megalázó kereszthalálón. Ez azt jelenti, hogy Isten bölcsessége szerint fog mindez lezajlani, amely, ahogy Szent Pál mondja, „*nem ezé a világé és nem is e világ fejedelmeié*” (vö. 1Kor 2,6). Jézus hallgatást parancsol messiási identitásával kapcsolatban, de nem teszi ezt a rá váró kereszt vonatkozásában. Sőt, ahogy az evangélista feljegyzi, Jézus elkezd

„nyíltan” tanítani (Mk 8,32), hogy „*az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad*” (31. vers).

Jézusnak ez a megdöbbenő bejelentése minket is meghökkenthet. Mi is szeretnénk egy olyan Messiást, aki hatalommal rendelkezik és nem egy keresztrefeszített szolgát. Az Eucharisztia azért van előttünk, hogy emlékeztessen bennünket, kicsoda Isten. Ezt nem szavakkal teszi, hanem kézzelfoghatóan, megmutatva, hogy Isten a megtört kenyér, a keresztre szegezett és másokért odaajándékozott szeretet. Sokféle ünnepléssel vehetjük körbe, de az Úr mindig ott marad, egy kenyér egyszerű formájában, és engedi, hogy megtörjük, szétosszuk és megegyük. Szolgává lesz azért, hogy üdvözítsen bennünket, meghal azért, hogy nekünk életünk legyen. Innen indul a második lépés.

2. *A döntés Jézussal.* Az Úr kijelentésére Péter tipikusan emberi reakcióval válaszol: amikor felsejlik a kereszt, a fájdalom perspektívája, az ember fellázad. És Péter, miután megvallotta, hogy Jézus a Messiás, megbotránkozik a Mester szavain és igyekszik lebeszélni róla, hogy ezen az úton haladjon tovább. A kereszt sohasem divatos: napjainkban sem, de régen sem volt az. Ugyanakkor benső gyógyulást hoz. A kereszt előtt üdvös küzdelem játszódik le bennünk, amint „*az Isten szerinti gondolkodás*” összeütközik az „*emberi gondolkodással*”. Az egyik oldalon ott van Isten logikája, amely az alázatos szeretet. Isten útja távol áll minden kényszertől, magamutogatástól és diadalittasságtól, mindig a másik javát keresi, egészen önmaga feláldozásáig. A másik oldalon viszont ott van az „*emberi gondolkodás*”, a világ logikája, amely ragaszkodik a megbecsüléshez és az előjogokhoz, a kedvező megítélést és a sikert keresi. Itt az számít, ki mennyire fontos és erős, mi vonzza több ember figyelmét, és hogyan tud előnyt szerezni a többi emberrel szemben.

Pétert elvákítja ez a szemlélet, félrevonja Jézust és szemrehányást tesz neki (vö. 32. vers). Velünk is megeshet, hogy „*félretesszük*” az Urat a szívünk egyik sarkába, de közben vallásosnak és jónak tartjuk magunkat, tovább járjuk a magunk szabta utat, és nem engedünk Jézus logikájának. Ő azonban velünk van ebben a belső küzdelemben, mert azt szeretné, ha az apostolokkal együtt az ő oldalára állnánk. Van Isten oldala és az emberek oldala. Nem abban áll a különbség, hogy ki vallásos és ki nem.

A lényegi különbség a valódi Isten és az énünk istene között van. Mennyire messze áll Ő, aki csendben uralkodik a kereszten, attól a hamis istentől, akitől elvárjuk, hogy erővel uralkodjon és elhallgattassa ellenségeinket! Mennyire más Krisztus, aki egyedül a szeretettel áll elénk, mint e világ hatalmas, győzedelmes és ajnározott messiásai! Jézus megráz bennünket, nem elégszik meg a hitről szóló kijelentéseinkkel, azt várja, hogy megtisztítsuk vallásosságunkat a keresztre előtt, az Eucharisztia előtt. Jót tesz nekünk, ha szentségimádást végzünk az Eucharisztia előtt, ha szemléljük, milyen törekeny az Isten. Szánjunk időt a szentségimádásra! Engedjük, hogy Jézus, az élő kenyér, kigyógyítson a bezárkózásból, megnyisson az osztozásra, feloldja merevségeinket és magunkba zárkózásunkat, hogy megszabadítson abból a bénító szolgaságból, amikor csak saját képünket védjük, és elvezessen oda, ahova ő akar. Ezzel elértünk a harmadik lépéshez.

3. *Jézus nyomában járni. „Távozz előlem sátán!”* (33. vers) – így téríti észhez Jézus Pétert egy erőteljes, szigorú paranccsal. Ám amikor az Úr megparancsol valamit, valójában ott van ő maga és kegyelmével segít megtenni, amit kér. És Péter elfogadja a kegyelmet és „tesz egy lépést hátra”. A keresztyén útja nem a siker ostromlása, hanem éppen azzal veszi kezdetét, hogy hátralépünk egyet, s ez megszabadít attól, hogy a középpontban legyünk, ki tudunk lépni középről. Ekkor ismeri fel Péter, hogy a középpont nem az ő Jézusa, hanem az igazi Jézus. Bár elbotlik még később is, de megbocsátásról megbocsátásra egyre jobban felismeri az Isten arcát. És így eljut a Krisztus iránti terméketlen csodálattól addig, hogy valóban követi Krisztust.

Mit jelent Jézus nyomában járni? Azt jelenti, hogy járjuk az élet útját azzal a jézusi bizalommal, hogy Isten szeretett gyermekei vagyunk. Ugyanazon az úton járunk, mint Mesterünk, aki szolgálni jött és nem azért, hogy neki szolgáljanak (vö. Mk 10,45). Azt jelenti, hogy minden nap odalépünk testvéreinkhez. Az Eucharisztia indít erre bennünket, hogy érezzük: egy test vagyunk, amelyet megtörnek a többiekért. Kedves testvérek, engedjük, hogy a találkozás Jézussal az Eucharishtiában átalakítson bennünket, ahogyan átalakította a nagy és bátor szenteket, akiket tiszteltek, mint Szent Istvánt és Szent Erzsébetet is. Csakúgy mint ők, mi se elégedjünk meg kevéssel: ne érzük be egy olyan hittel, amely csak

a szertartásokból és az ismétlésekből él. Nyíljunk meg a megfeszített és feltámadt Isten botrányos újdonságára, aki megtört kenyérként életét adja a világot. Akkor örömben fogunk élni és örömet viszünk minden-
hová.

Ez a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egy út végét jelenti, de legyen még inkább egy kiindulópont. Ha Jézus nyomában járunk, ez arra hív bennünket, hogy előre nézzünk, hogy befogadjuk a kegyelem átformáló ajándékát, és hogy minden nap újra ébredjen bennünk a kérdés, amit Fülöp Cezáreájában az Úr feltett a tanítványainak: „*Hát ti mit mondotok, ki vagytok?*”